

28/2/22

מה הקשר בין אלימות נגד נשים לחוק האזרחות

להחלטה 1325?

חוק האזרחות פוגע בעיקר בנשים!

זכויות נשים הן זכויות אדם

אנו, נשים, גברים וארגוני נשים מכל חלקי הארץ ממגוון קבוצות, דוחות מכל וכל את חוק האזרחות ואת הניסיון העומד מאחוריו - למנוע מנשים וגברים פלסטינים. ות הנשואות/ים לאזרחים ישראלים זכויות אדם בסיסיות. הדרישה לביטול חוק האזרחות (הוראת השעה) מבוססת על מחויבות ממשלת ישראל להחלטות ולאמנות בינלאומיות, ובהן החלטה 1325 של מועצת הביטחון של האו"ם והחלטת האו"ם על היעדים העולמיים לפיתוח בר קיימא לשנת 2030 (ה-SDGs).

הנפגעות העיקריות מ"חוק האזרחות" הן על פי רוב נשים מהגדה המערבית ועזה שהתחתנו עם פלסטינים אזרחי ישראל ואשר נמנעת מהן הזכות לקיים חיי זוגיות וחיי משפחה, שהיא זכות יסוד על פי אמנות זכויות אדם שמדינת ישראל מחויבת להן. כתוצאה מכך, בני.ות הזוג יכולות לשהות בישראל רק בכפוף לאישורים זמניים של הצבא, אשר אינם מעניקים להן זכויות כלל.

הדיון הציבורי לגבי חוק האזרחות, אשר עלה לדיון בוועדת החוץ והביטחון בסמוך ליום הנשים הבינלאומי, מתעלם מכך שמדינת ישראל דנה אלפי נשים החיות בשטחה שנים רבות, לחיות ללא זכויות אדם בסיסיות וללא שירותי רווחה, ביטוח לאומי, הזכות ללמוד ועוד. לנשים אלה אין אפשרות לממש אפטרופסות על ילדיהן, והן חרדות מהאפשרות שהרישיון הזמני המקנה להן זכות לשהות בישראל יפוג בכל רגע מסיבה זו אחרת.

הפגיעה מתעצמת כאשר מדובר בנשים שנתונות לאלימות מצד בני הזוג הישראליים. במקרים אלה, לנשים אין אפשרות לעזוב את בן הזוג האלים, משום שמשמעות הדבר תהיה אובדן הזכות לשהייה בישראל, ולמעשה הפרדה מילדיהן שנולדו בישראל.

מדינת ישראל, השולטת כבר יותר מחמישים שנה בשטחים שנכבשו בשנת 1967, והאוכלוסייה הפלסטינית שחיה בשטחים אלה, אינה רשאית - מבחינת המשפט הבינלאומי ומבחינה מוסרית - להפריד בין אם פלסטינית לבין ילדיה שנולדו בשטח ישראל והם אזרחי ישראל. "חוק האזרחות (הוראה השעה)" מחזק את הפרקטיקה המקובלת בישראל של אפליה מוסדית ואישית כלפי בני העם הפלסטיני, אפליה הנוגדת ערכים אנושיים בסיסיים וגם את עקרונות החוק הבינלאומי.

חוק האזרחות (הוראת השעה) עומד בניגוד למחויבות ממשלות ישראל להחלטה 1325 של מועצת הביטחון של האו"ם ויעדי האו"ם לשנת 2030.

החלטה 1325 של מועצת הביטחון של האו"ם (2000)

קובעת כי המדינות החברות באומות המאוחדות, לרבות מדינות השרויות בסכסוכים מזוינים, מחויבות לכלול נקודת מבט מגדרית בכל דיון העוסק בנושאי שלום וביטחון. ההחלטה מכירה בעובדה כי לנשים ונערות חוויות ומשקעים ייחודיים במשבר הכולל סכסוך מזוין. המחקרים מלמדים כי בנוסף לקשיים ולחוויות הנוראיות אשר מותירים סכסוכים אלימים ולחימה בקרב כלל האוכלוסייה, קיימים ממדים נוספים המשפיעים על נשים ונערות הנתונות במצבים אלה באופן מיוחד ושונה. ההחלטה קוראת בין היתר להגנה על נשים באזורי סכסוך מפני ההשלכות של הסכסוך על זכויותיהן. חוק האזרחות עומד בניגוד למחויבות הממשלה להחלטה 1325 של מועצת הביטחון של האו"ם.

יעדי האו"ם לפיתוח בר קיימא, אג'נדה 2030 – SDGs

הפגיעה האנושה בזכויותיהן של נשים מנוגדת למחויבות המדינה ליעדי האו"ם לפיתוח בר קיימא ולהחלטת הממשלה 4631 שהתקבלה ביום 14.7.19 - ליישום יעדי האו"ם לפיתוח בר קיימא ובשילובם בהחלטות אסטרטגיות של משרדי הממשלה השונים (להלן: "יעדי האו"ם" ו/או "אג'נדה 2030"). לפי ההחלטה וכן לפי הדו"ח שהגיש הצוות הבין-משרדי שמינה ראש הממשלה ליישום אג'נדה 2030 - ממשלת ישראל מחויבת לפעול למימוש היעדים העולמיים עד לשנת 2030. בין היעדים אליהם מחויבת ישראל: יעד 5 לשוויון מגדרי, יעד 10 לצמצום אי השוויון בחברה ויעד 1 למיגור העוני. מצב משברי מתמשך והיעדר מעמד משפטי וזכויות נמנים בין הגורמים להחרפה בממדי העוני, בפערי השוויון, ברעב ובאלימות נגד נשים. יצוין כי אחד העקרונות המנחים העומדים בבסיס יעדי האו"ם, הוא עקרון של "לא להשאיר אף אחד.ת מאחור" וכן חשיבות השילוביות בין היעדים.

אנו דורשות ודורשים לבטל את חוק האזרחות (הוראת השעה) המונע זכויות בסיסיות מעשרות אלפי נשים וגברים וקוראות לחברי ועדת החוץ והביטחון להתנגד לחוק האזרחות כלשונו.

3/3/22

אילה אולייר

רכזת פרויקט נשים ללא מעמד

אשה לאשה – מרכז פמיניסטי חיפה

isha.wws@gmail.com

אחותי - למען נשים בישראל

איתך-מעכי

אמהות נגד אלימות

אשה לאשה מרכז פמיניסטי חיפה

מכון זולת לשוויון זכויות אדם
מרכז אלטפולה מואססת חדאנאת אלנאסרה
נשים נגד אלימות
פורום סופי דיוויס לחקר מגדר, סכסוכים ויישובם
שוות לקידום נשים בזירה הציבורית במכון ון ליר בירושלים
ד"ר שרי אהרוני
רלה מזלי
פידאא נערה
ד"ר מירב שמואלי